Nr. 19.
4.
nóvbr.

Lög

um

aðför.

Vjer Christian hinn Níundi, af guðs náð Danmerkur konungur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

I. kafli.

Almenn skilyrði fyrir aðför.

1. gr.

Aðför má gjöra eptir:

1. dómum og úrskurðum, upp kveðnum af löglegum dómstólum í ríkinu.
2. sáttum, er komizt hafa á fyrir löglegum sáttanefndum í ríkinu, dómstólum eður yfirvöldum þeim, er í lögum er boðið að leita um sættir í þeim málum er ræðir um.
3. þinglesnum veðbrjefum með þeim skilyrðum, sem til eru tekin í lögum nr. 29, 16. desbr. 1885, 15. og 16. gr.

Um lögtak, útburðar- og innsetningargjörðir án undanfarinnar lögsóknar og dóms fer eptir reglum þeim, er til þessa hafa gildar verið.

2. gr.

Aðför skal hlutaðeigandi sýslumaður eða bæjarfógeti gjöra, og nefnist hann þá fógeti.

Hann kveður til aðfarar með sjer tvo áreiðanlega menn sem votta. Þeir eru jafnframt án sjerstaks umboðs rjett komnir til að framkvæma þær virðingar og aðrar álitsgjörðir er fyrir kunna að koma við aðförina. Sjeu þeir ekki færir um að meta það rjett, sem undir virðingu ber, kveður fógeti aðra til þess hæfa. Vottarnir og eins þeir er til virðinga eru kvaddir, skulu í fógetabók rita undir yfirlýsingu upp á æru sína og trú um það, að þeir skuli virðingar af hendi inna eptir beztu sannfæringu.

3. gr.

Nú vill maður aðfarar beiðast, og skal hann snúa sjer um það til fógeta og hafa með sjer eptirrit af dóminum, úrskurðinum, sáttinni eður af frumriti veðbrjefsins og

Lov

Nr. 19.
4de
Novbr.

om

Exekution.

Vi Christian den Niende, af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenborg,

Gjøre vitterligt: Althinget har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

Kapitel I.

Almindelige Betingelser for Exekution.

§ 1.

Exekution kan ske paa Grundlag af:

1) Domme og Kjendelser, affagte af lovlig bestaaende Domstole i Riget.
2) Forlig, indgaaede for de i Riget lovlig bestaaende Forligskommissioner, Retter eller Øvrigheder, for de sidstnævntes Vedkommende dog kun forsaavidt det ved Lovgivningen er dem paalagt at mægle Forlig i saadanne Tilfælde.
3) Thinglæste Pantebreve under de i Lov Nr. 29 af 16de December 1885 § 15 og 16 fastsatte Betingelser.

Med Hensyn til Udpantning samt Udsættelses- og Indsættelsesforretninger uden foregaaende Lovmaal og Dom forholdes efter de hidtil gjældende Regler.

§ 2.

Exekution foretages af vedkommende Sysselmand eller Byfoged, der i denne sin Virksomhed benævnes Foged.

Ved Exekutionsforretningens Foretagelse har Fogden at sørge for, at tvende gode Mænd ere tilstede som Vidner. Disse ere tillige uden anden særlig Bemyndigelse kompetente til at foretage de under Forretningen forefaldende Vurderinger og andre lignende Skjøn. Skulde de ikke være i Stand til retteligen at anslaa de forekommende Gjenstande, har Fogden at tilkalde andre Mænd, som hertil ere skikkede. Saavel Vidnerne som de, der tilkaldes for at udføre Vurderinger, have i Fogedprotokollen at underskrive en Forsikring paa Tro og Love om, at de ville udføre Vurderingen efter deres bedste Overbevisning.

§ 3.

Den, der vil have en Exekution foretaget, skal for Fogden fremsætte sin Begjæring herom, ledsaget af Udskrift af Dommen, Kjendelsen eller Forliget eller af det originale Pante-

Nr. 19. 4. nóvbr. jafnframt gefa fógeta allar þær skýrslur, er hann að öðru leyti þarf til þess að kveða á um aðförina.

Ef skuldin sjálf, auk málskostnaðar og vaxta, er bætzt hafa við frá byrjun málssóknar, fer fram úr 200 kr. eða virði þess, skal aðfarar beiðast skriflega. Að öðrum kosti nægir munnleg beiðni, er fógeti síðan færir til bókar.

4. gr.

Það er skilyrði fyrir aðför, að dómurinn eða úrskurðurinn sje í lögmætu formi. Ef svo er, á fógeti eigi að rannsaka það eður dæma um, hvort á kunni að vera þeir gallar eða brestir, er öðrum úrslitum mundi valda, ef áfrýjað yrði.

Fógeti skal því að eins aðfarar synja, að dómurinn eða úrskurðurinn sje eigi upp kveðinn af löglegum dómstóli eður yfirvaldi, er vald hafi til að upp kveða aðfararhæfa úrskurði, eður að honum samkvæmt efni sínu verði eigi fullnægt.

5. gr.

Ef gjöra skal aðför eptir sátt, á fógeti að skera úr um allar varnir, er fram koma gegn gildi sáttarinnar, hvort heldur hún er á komin fyrir sáttanefnd, dómi eða yfirvaldi; þó má úrskurður fógeta, að því er dómsátt snertir, í engu hreifa við gjörðum dómarans.

Nú er í sáttinni frestur veittur kröfunni til fullnægingar, eður hún skilyrði bundin, eður svo er tilskilið, að hvorir tveggju skuli nokkuð af hendi inna, og verður þá eigi af aðför, nema sáttin sjálf eður önnur opinber skjöl beri það með sjer, eður skuldunautur kannist við, að fresturinn sje útrunninn eða skilyrðinu fullnægt, eður að sátthafi hafi af sinni hálfu innt það af hendi er honum bar, eður við aðförina bjóðist til þess löglega, ef þá er eigi um seinan.

6. gr.

Aðalreglurnar í 5. gr. um sættir eiga og við um veðbrjef, er um getur 1. gr. 3. lið.

7. gr.

Aðför má gjöra eptir dómi og úrskurði, þá er liðinn er fullægingarfrestur sá, er til er tekinn, enda hafi dóminum eða úrskurðinum eigi verið áfrýjað. Ef enginn frestur er til tekinn í dóminum eða úskurðinum, má þegar í stað aðför gjöra. Nú hefur tekín verið út stefna til áfrýjunar, og sker þá fógeti úr, eptir núgildandi reglum, hvort varnað geti aðfarar.

8. gr.

Eptir sátt má aðför gjöra, þegar er skuldin eptir henni er komin í gjalddaga. Um aðför eptir veðbrjefum fer eptir 15. gr. í áður nefndum lögum 16. desbr. 1885.

9. gr.

Aðfararrjettur týnist aðeins fyrir 20 ára fyrning. En ef dómhafi lætur meir en eitt ár líða frá því, er aðför gat fram farið, og dómfelldi á heimili á Íslandi, er mönn-

brev, ligesom han ogsaa ved samme Lejlighed har at meddele alle de Oplysninger, som iøvrigt maatte være fornødne, for at Fogden kan tage Bestemmelse om Forretningens Berammelse.

Begjæringen skal, hvis Fordringen, bortset fra Procesomkostninger og Renter, der ere paaløbne siden Processens Begyndelse, overstiger 200 Kr.s Værdi, være skriftlig. I andet Fald kan den fremsættes mundtlig for Fogden, som da har at tage den til Protokollen.

§ 4.

Dommen eller Kjendelsen, som skal exekveres, maa være udfærdiget i lovmæssig Form. Er dette Tilfældet, vedkommer det ikke Fogden at undersøge eller afgjøre, om Dommen eller Kjendelsen maatte lide af saadanne Fejl eller Mangler, som kunde medføre en anden Afgjørelse ved Appel.

Kun hvis Dommen eller Kjendelsen ikke er udgaaet fra en lovlig bestaaende Domstol eller nogen til at affige exigible Dekreter beføjet Myndighed, eller den ikke ifølge sit Indhold kan fuldbyrdes, har Fogden at nægte Exekution.

§ 5.

Under Exekutionen af Forlig, hvad enten de ere indgaaede for Forligskommisioner, Retter eller Øvrigheder, har Fogden at paakjende alle Indsigelser mod Forligets Gyldighed, dog, hvad Retsforlig angaar, kun, forsaavidt Fogdens Kjendelse ikke vilde indeholde en Bedømmelse af Rettens Handlinger.

Er den ved Forliget hjemlede Fordring knyttet til en Betingelse eller en Tidsfrist, eller støttes den paa en gjensidig bebyrdende Retshandel, maa det ved Forligets eget Indhold eller ved andre offentlige Dokumenter eller ved Skyldnerens egen Indrømmelse være givet, at Betingelsen er indtraadt eller Tidsfristen udløben, eller at Forligshaveren fra sin Side har opfyldt Retshandlen, forsaavidt ikke lovligt Tilbud herom fremkommer under selve Forretningen og da endnu kan betimelig fremsættes.

§ 6.

De i foregaaende Paragraf med Hensyn til Forlig opstillede Grundsætninger finde ogsaa Anvendelse paa de i § 1 Nr. 3 nævnte Pantebreve.

§ 7.

Domme og Kjendelser kunne fuldbyrdes, naar Fuldbyrdelsesfristen er udløben, uden at Paaanke er bleven iværksat. Er ingen Fuldbyrdelsesfrist fastsat i Dommen eller Kjendelsen, kan den exekveres strax. Alle Spørgsmaal om, hvorvidt en udtagen Appelstævning kan afværge vedkommende Doms eller Kjendelses Fuldbyrdelse, afgjøres af Fogden efter de hidtil gjældende Regler.

§ 8.

Exekution efter Forlig kan foregaa, saasnart Fordringen efter Forligets Indhold er forfalden. Med Hensyn til Exekution efter Pantebreve ville Reglerne i ovennævnte Lov 16de December 1885 § 15 være at iagttage.

§ 9.

Exekutionskraften tabes kun ved tyveaarig Forældelse. Dog paahviler det den, som har ladet hengaa mere end et Aar fra den Tid, Exekution kunde være foretaget, at lade Paa-

Nr. 19. 4. nóvbr.

um er kunnugt um, þá er hann skyldur til með nótaríaláskorun eður með áskorun er hann lætur hlutaðeigandi stefnuvotta birta dómfellda, að skora á hann að fullnægja dóminum, úrskurðinum, sáttinni eður veðbrjefinu; og má þá eigi aðför gjöra fyrr en liðnar eru 3 vikur frá þessari áskorun.

10. gr.

Ákvæði þau, er hjer fara á eptir um dóma, gilda og um sættir og aðrar aðfararheimildir, þó með þeim afbrigðum, er af eðli málsins leiða.

II. kafli.

Um aðför eptir dómum, sem eigi dæma menn í peningaútlát.

11. gr.

Nú er maður með dómi til annars skyldaður en peningaútláta, og skal þá, nema þegar svo stendur á, sem segir í 12.—14. gr., til peninga meta, hve miklu það varði dómhafa að fá dóminum fullnægt, og síðan fjárnámi heimta peningagjaldið eptir reglum þeim, er getur um í næsta kafla, enda hafi eigi, eptir að dómur var upp kveðinn, ómögulegleiki eða önnur atvik samkvæmt almennum borgaralegum lögum leyst dómfellda frá því, að fullnægja dóminum, án þess þau jafnframt hafi bakað honum skaðabótaskyldu.

Sje eigi í dóminum ákveðið peningagjald í stað þess, er upprunalega skyldi af hendi inna vegna þess, að engin varakrafa var gjörð um það við rekstur málsins, getur dómhafi við aðförina látið ákveða upphæð þess.

Venjulega skal fógeti ákveða peningagjaldið með aðstoð vottanna (2. gr.); en hafi þeir eigi nægilega þekkingu til þess, getur hann kvatt aðra sjer til aðstoðar, og lætur þá áður vinna sjer eið.

Ef kostur er á, skal fógeti til kalla dómfellda, svo að hann fái komið með hverskonar upplýsingar og yfirlýsingar, áður til tekið sje peningagjaldið.

Sjálfur metur fógeti því næst og til tekur gjald þetta eptir málavöxtum, en þarf eigi að fara eptir áliti vottanna eður þeirra, er í stað þeirra voru til kvaddir. Einkum á hann að annast um, að dómhafi fái fullar bætur, og, ef hann er í efa nokkrum, þá heldur að til taka ríflegar bætur, en eiga það á hættu að dómhafi bíði tjón af því, að dóminum varð eigi fullnægt.

Ef dómhafi höfðar mál til hegningar samkvæmt 16. gr. fyrir það að hinn fullnægir eigi dóminum, má til taka peningagjaldið með dómi í þessu máli í stað þess að gjöra það við aðförina.

12. gr.

Ef maður er dæmdur til að víkja af fasteign eður selja dómhafa nokkur umráð hennar, skal fógeti, ef því verður við komið, með útburði dómfellda og innsetning dómhafa eða á annan hátt því líkan þröngva honum til að hlýðnast dómsákvæðinu.

13. gr.

Ef maður er með dómi skyldaður til að láta einhvern hlut af hendi, á fógeti sömuleiðis að taka hlutinn með valdi, eður með annari líkri þvingunaraðferð að framkvæma dómsákvæðið. Finnist hluturinn eigi, er til skal taka, getur dómhafi heimtað, að

gjældende, forsaavidt han har bekjendt Bopæl i Landet, ved en Notarialbekjkkelse eller et af vedkommende Stævningsmænd forkyndt Paakrav opfordre til at efterkomme Dommen, Kjendelsen, Forliget eller Pantebrevet.

Exekution kan da ikke ske, førend 3 Uger ere forløbne efter denne Opfordring.

§ 10.

De i det Følgende om Domme givne Bestemmelser finde ogsaa Anvendelse paa Forlig og andre Exekutionsgrundlag, dog med de Lempelser, som følge af Forholdets Natur.

Kapitel II.

Om Fuldbyrdelsen af Domme, der ikke lyde paa Udredelsen af Penge.

§ 11.

Er der paalagt Domfældte en anden Ydelse end Penge, sker Dommens Exekution, med de i §§ 12—14 nævnte Undtagelser, derved, at Domhaverens Interesse i Dommens Efterkommelse anslaas i Penge, og at Vederlagsbeløbet inddrives efter de i det Følgende i Kapitel III. opstillede Regler, forsaavidt ikke en efter Dommens Affigelse indtraadt Umulighed eller andre lignende Omstændigheder efter den borgerlige Rets Grundsætninger har befriet Domfældte uden tillige at medføre Erstatningspligt for ham.

Hvis der ikke, ifølge hertil sigtende subsidiære Paastande under Sagen, i selve Dommen er fastsat et Pengevederlag, som træder istedetfor den Ydelse, hvorpaa Dommen principalt gaar ud, kan Domhaveren under Fogedforretningen faa fastsat det Pengebeløb, hvortil hans Interesse maa anslaas.

I Reglen har Fogden med Vidnernes Bistand at foretage Ansættelsen (§ 2); hvis disse ikke ere tilstrækkelig sagkyndige, kan Fogden udmelde Andre, som, efter for ham at have aflagt Ed, yde den fornødne Bistand.

Fogden har, saavidt muligt, at tilkalde Domfældte, for at han kan afgive sine Oplysninger og Erklæringer, forinden Vederlagssummen bestemmes.

Derefter fastsætter Fogden Pengevederlaget ifølge sit Skjøn over Omstændighederne og uden at være bunden ved Vidnernes eller de i deres Sted trædende Personers Anskuelse. Han har herved fornemlig at drage Omsorg for, at Domhaveren faar fuldstændig Erstatning, og i Tvivlstilfælde har han hellere at fastsætte denne rigeligt end at udsætte Domhaveren for at lide noget Tab ved, at Dommen ikke efterkommes.

Anlægger Domhaveren i Anledning af, at Dommen ikke efterkommes, Straffesag ifølge § 16, kan det ham tilkommende Pengevederlag fastsættes under denne istedetfor under Fogedforretningen.

§ 12.

Skal Domfældte fravige Besiddelsen af en fast Ejendom eller tilstede Domhaveren en vis Raadighed over den, har Fogden, saavidt gjørligt, umiddelbart at fremtvinge Dommens Efterlevelse ved Domfældtes Udsættelse og Domhaverens Indsættelse eller paa anden lignende Maade.

§ 13.

Lyder Dommen paa, at Domfældte skal udlevere en rørlig Ting, har Fogden ligeledes umiddelbart at sætte Dommen i Værk ved at fratage Domfældte Tingen med Magt eller ved anden lignende Tvangs Anvendelse. Forefindes Tingen ikke under Forretningen, kan Dom-

Nr. 19. 4. nóvbr.

fyrir komi peningagjald, svo sem segir í 11. gr., og það því næst tekið fjárnámi.

14. gr.

Ef maður er dæmdur verk að vinna eður eitthvert slíkt starf af hendi að leysa, getur fógeti leyft dómhafa, ef hann fer fram á það og það þykir hægasti og beinasti vegurinn fyrir hann til að ná rjetti sínum, að fá aðra til að vinna verkið, og því næst að heimta af hinum með fjárnámi það, er hann varð að borga fyrir verkið eptir reikningi, sem fógeti hefur samþykkt. Sje maður dæmdur til að gefa út eða rita undir skjal nokkurt, getur fógeti gjört það með sömu verkun eins og hefði hann til þess haft umboð hans.

Ef manni með dómi er veitt leyfi til að hafast eitthvað að gegn því að bæta tjón það, er af leiðir, eða ef maður er með dómi skyldaður til að vinna eitthvert verk mót því að fá kostnaðinn við það bættan af dómhafa, þá er fógeti skyldur til, ef þess verður krafizt, og ef þörf gjörist með aðstoð þeirra manna, er vit hafa á, að leysa úr spurningum, er snerta framkvæmd slíks dóms, og að ákveða peningagjald það, er greiða skal, þá er dóminum verður fullnægt.

15. gr.

Ef manni með dómi er boðið að láta eitthvað ógjört, getur dómhafi, ef brotið er móti boðinu, og eigi er í dóminum til tekið, hverri ábyrgð slíkt sæti, látið við aðför meta til peninga bætur fyrir brotið svo sem segir í 11. gr. og síðan fjárnámi taka. Ef dómhafi höfðar mál til hegningar samkvæmt 16. gr. fyrir brotið, má með dómi í þessu máli ákveða bæturnar í stað þess að láta fógeta gjöra það.

16. gr.

Nú lætur maður af mótþróa fyrir farast að fullnægja dómi, er leggur fyrir hann að gjöra eitthvað, eða maður af ásettu ráði brýtur á móti dómboði um að láta eitthvað ógjört, og getur dómhafi þá, hvort sem hann fer fram eptir ákvæðum 11.—15. gr. eða eigi, höfðað mál á hendur hinum og fengið hann dæmdan í sektir eða fangelsi. Fullnægi hann síðar dóminum að öllu leyti, fellur hegningin niður, eða stöðvast, ef hann þegar er farinn að út taka hana, og eins er um það, þegar dómhafi með því að fara eptir 11.—15. gr. hefur náð rjetti sínum eður fengið trygging fyrir honum.

Þá er fallinn er hegningardómur, er það skylda löggæzlumanna að veita dómhafa fulltingi sitt til að ná rjetti sínum, ef hann beiðist þess, með því að leita uppi og taka af dómfellda þá hluti, er hann er dæmdur til að láta af hendi, hamla honum í að fremja brot gegn dóminum, ónýta aðgjörðir hans, er koma í bága við rjett dómhafa, og því um líkt.

17. gr.

Með undanfarandi greinum er í engu fyrirgjört rjetti dómhafa til að neyta bráðabirgðar-rjettaraðfara til tryggingar fyrir því, að dóminum verði fullnægt.

haveren fordre sin Interesse ansat til Penge paa den i § 11 omtalte Maade og Beløbet inddrevet.

§ 14.

Skal Domfældte ifølge Dommen udføre et Arbejde eller træffe andre lignende Foranstaltninger, kan Fogden efter Domhaverens Paastand tillade denne at lade Saadant foretage ved Andre og derefter inddrive det efter en af Fogden godkjendt Regning hertil medgaaede Beløb, dersom dette efter Omstændighederne findes at være den letteste og hurtigste Maade, hvorpaa Domhaveren kan komme til sin Ret. Er Domfældte tilpligtet at udstede eller underskrive et Dokument, kan Fogden udfærdige dette med samme Virkning, som om han af Domfældte var bleven befuldmægtiget hertil.

Er Domhaveren kjendt berettiget til at udføre en Handling mod at erstatte den herved bevirkede Skade, eller Domfældte kjendt pligtig at foretage Noget imod at faa Udgifterne derved erstattede af Domhaveren, er Fogden pligtig til paa Vedkommendes Forlangende, om fornødent med Sagkyndiges Bistand, at afgjøre Spørgsmaal om Udførelsen af Dommen saavelsom at bestemme Størrelsen af den Erstatning, der skal udredes i Forbindelse med Dommens Fuldbyrdelse.

§ 15.

Lyder Dommen paa, at Domfældte skal undlade Noget, kan Domhaveren, naar Dommen overtrædes, dersom det ikke i Dommen selv er bestemt, hvilket Ansvar der skal være forbundet hermed, under en Fogedforretning paa den i § 11 bestemte Maade faae den ham i Anledning af Dommens Overtrædelse tilkommende Erstatning anslaaet i Penge og Beløbet inddrevet. Forsaavidt Domhaveren i Anledning af Dommens Overtrædelse anlægger Straffesag i Henhold til § 16, kan Erstatningen fastsættes under denne istedetfor under Fogedforretningen.

§ 16.

Den, der modvillig undlader at efterkomme en Dom, hvorved det er ham paalagt at foretage Noget, saavelsom den, der forsætlig overtræder en Dom, hvorved det er ham paalagt at undlade Noget, kan, hvad enten Domhaveren gaar frem efter §§ 11—15 eller ikke, under en af ham anlagt Straffesag dømmes til Straf af Bøder eller Fængsel. Dog skal den idømte Strafs Fuldbyrdelse og den begyndte Strafs Fortsættelse standses, naar Domfældte i alle Maader retter for sig, saavelsom naar Domhaveren ved Anvendelsen af den i §§ 11—15 foreskrevne Fremgangsmaade har opnaaet sin Ret eller Sikkerhed for den.

Naar Straffedom er afsagt over Domfældte, har det exekutive Politi paa Domhaverens Begjæring at yde Bistand til hans Rets Gjennemførelse ved at opsøge og fratage Domfældte de ham frakjendte Ting, hindre ham i at foretage Overtrædelseshandlinger, tilintetgjøre hvad der er foretaget i Strid med Domhaverens Ret og deslige.

§ 17.

Ved de foregaaende Paragrafers Forskrifter er der ikke gjort nogen Indskrænkning i Domhaverens Ret til at benytte de forelobige Retsmidler for at sikre sig i Henseende til Dommens Efterkommelse.

Nr. 19. 4. nóvbr.

III. kafli.

Um aðför eptir dómum, er dæma menn í peningaútlát.

18. gr.

Ef maður er dæmdur til að borga peninga, má aðför gjöra með fjárnámi í eignum hans. Að því, er snertir sektir, sem dæmdar eru í einkamálum, þá skal farið eptir reglunum um aðför eptir sektadómum.

Eigi má setja menn í skuldafangelsi.

Hinar sjerstaklegu þvingunarreglur, er gilda um heimtu á framfærslueyri með barni, eða konu, sem yfirgefin er af manni sínum eða skilin við hann að borði og sæng, skulu halda gildi sínu.

19. gr.

Eigi skal fjárnámi taka meir en það, sem eptir virðing vottanna nægir til að fullnægja dóminum, og fyrir því sem dómhafi krefst og fógeti metur að ganga muni til lögboðinna eða annara nauðsynlegra rjettargjalda og kostnaðar, svo sem við flutning á munum, geymslu þeirra til uppboðs m. m., og enda sje áður tekið frá svo mikið sem þörf þykir vera til þeirra, er forgöngurjett kunna að hafa.

20. gr.

Aðför fer fram eptir þeim reglum, sem hjer fara á eptir, annað hvort með því móti að fógeti tekur fjárnámi til sölu við uppboð lausafje eður fasteignir af dómfellda til handa dómhafa, eður skuldir sem dómfelldi á hjá öðrum, eða að fógeti með námsgjörð tekur rjettinda-umráð af dómfellda, og lætur annan hafa þau í hans stað.

Ef lögbönd eru á fjenu eður það hefur áður verið fengið öðrum að fjárnámi, má taka það fjárnámi, er þá stendur hinu að baki.

Ef reiðu peningar eru fyrir, borgar fógeti dómhafa þá umsvifalaust upp í skuldina. Dómhafi getur ekki skorazt undan at taka við borgun í kröfum upp á sjálfan hann, er í gjalddaga eru komnar, og hann kannast við að rjettar sjeu.

21. gr.

Í arði og tekjum fasteigna má fullnægingar leita með svo felldu móti, að fógeti lætur annan hafa umráð eignarinnar dómhafa í hag, og lætur tekjurnar ganga upp í skuldina á sama hátt sem peninga, er koma inn við nauðungaruppboð.

22. gr.

Nú er fjárnám gjört í leigu- eða byggingarrjettindum fasteigna, enda sje eigi með því gengið á rjett eiganda, og skal þá farið eptir því sem segir í næstu grein á undan.

23. gr.

Meta skal fje, er fjárnámi er tekið, til þess, er ætla má að það seljist við uppboð undir venjulegum kringumstæðum að frádregnum uppboðs- og innheimtu-kostnaði. Þá er teknar eru fjárnámi kröfur, rjettindi eða arður og tekjur fasteigna, skal engar viðingar á

Kapitel III.

Om Fuldbyrdelsen af Domme, der lyde paa Udredelse af Penge.

§ 18.

Domme, der lyde paa Betaling af Penge, kunne fuldbyrdes ved Exekution i Domfældtes Formue. Med Hensyn til Bøder, der idømmes i borgerlige Retstrætter, følges de om Exekution af Bødedomme gjældende Regler.

Derimod kan Domfældte ikke underkastes Gjældsfængsel.

Bestemmelserne om de særegne Tvangsmidler, som kunne anvendes for Underholdningsbidrag til Børn, forladte og fraseparerede Hustruer, vedblive at gjælde.

§ 19.

Exekution kan kun udstrækkes til saameget af Domfældtes Gods, som, efter Fradrag af hvad der kan forudses at ville medgaa til Fyldestgjørelsen af Trediemands fortrinligere Krav, i Henhold til Fogedvidnernes Vurdering behøves til Dommens Fyldestgjørelse og til Dækning af de Omkostninger, som efter Domhaverens Paastand og Fogdens Skjøn om dennes Rigtighed ville medgaa til Retsgebyrer eller andre nødvendige Retsudgifter, saasom ved det Udlagtes Flytning, Opbevaring indtil Auktionen m. v.

§ 20.

Exekution iværksættes under Jagttagelse af de i det Følgende givne Regler, enten derved, at Fogden giver Domhaveren Udlæg til Forauktionering i Domfældtes rørlige eller urørlige Gods eller i ham tilkommende Fordringer paa Andre, eller derved, at den Rettighed, hvori Udlæg gives, ved Fogdens Foranstaltning udøves i Domfældtes Sted.

Er Godset behæftet eller i Forvejen udlagt til Andre, kan der gives sekundært Udlæg deri.

Hvis rede Penge forefindes, blive disse umiddelbart af Fogden at udbetale Domhaveren til Dækning af eller Afdrag paa Fordringen. Domhaveren kan ikke vægre sig ved at modtage Betaling i forfaldne Fordringer paa ham selv, hvis Rigtighed anerkjendes.

§ 21.

Domhaveren kan søge Fyldestgjørelse i Frugterne og Indtægterne af faste Ejendomme paa den Maade, at Ejendommen ved Fogdens Foranstaltning administreres til hans Fordel, og Indtægterne af den benyttes til hans Dækning paa samme Maade som ellers de ved Tvangsauktion indvundne Pengebeløb.

§ 22.

Naar Udlæg gjøres i Domfældtes Leje- eller Bygselsrettigheder over faste Ejendomme, forsaavidt Saadant kan ske uden at krænke Ejerens Ret, bliver der at forholde efter Reglerne i den foregaaende Paragraf.

§ 23.

Udlagt Gods ansættes under Fogedforretningen til den Værdi, hvortil det skjønnes under sædvanlige Omstændigheder at kunne udbringes ved offentlig Auktion efter Fradrag af de med Auktionen og Inkasationen forbundne Omkostninger. Ved Udlæg i Fordringer eller i Rettigheder eller i Frugterne og Indtægterne af faste Ejendomme finder ingen Vurdering

Nr. 19. 4. nóvbr.

leggja, en farið eptir álitum um það, hve mikið skuli fjárnámi tekið og jafnframt hafa tilhlýðilegt tillit til gjalda og kostnaðar, er af þeirri aðferð leiða.

24. gr.

Dómfelldi eður sá, sem er við aðförina fyrir hans hönd, á rjett á að segja til þeirra muna, er fjárnámi skuli taka, og getur dómhafi eigi haft á móti því, svo framarlega að þessir munir sjeu að mati eður áliti fógetavottanna hæfileg trygging fyrir skuld þeirri, er ná skal inn.

Þó þarf dómhafi hvorki að ganga að fjárnámi í fasteignum, ef lausafje er til eða kröfur honum til fullnægingar, nje í lausum aurum, sem mjög mundi erfitt að geyma eður selja, nje í kröfum, er álíta má umþrættar eða óvissar. Ef hægt er að fá fjárnám til uppboðssölu, verður dómhafi eigi skyldaður til að leita fullnægingar á annan hátt. Ef til er annað fje, þarf dómhafi eigi að ganga að fjárnámi í munum, er aðrir hafa fengið að fjárnámi á undan honum, eður einhvern þann rjett yfir, er hann yrði að standa að baki.

25. gr.

Segi dómfelldi eigi til eða einhver fyrir hans hönd, má dómhafi til taka þá muni, er taka skuli fjárnámi.

Þó skal fógeti gæta þess, að þeir munir sjeu fyrst teknir, er dómfelldi helzt megi án vera; skal því hvorki fjárnám gjöra í nauðsynlegri áhöfn jarðar af gangandi peningi, nje í ómissandi vinnuáhöldum, nje í smíðatólum eður öðrum þeim munum, er dómfelldi getur alls eigi án verið í atvinnu sinni, nema eigi sjeu til aðrir þeir hlutir, er hann heldur geti misst.

Ef taka skal fjárnámi hey, áburð, eldsneyti eða byggingarefni, og svo er ástatt, sem segir í 9. gr. laga nr. 1, 12. janúar 1884, þá skal fara eptir fyrirmælum þessarar greinar.

26 gr.

Ef fjárnám skal gjöra eptir því, sem segir í 21. gr., smbr. 22. gr., þá skal fógeti selja hlutaðeigandi eign öðrum til forráða, er hann til þess kveður, og bjóða leiguliða eða hverjum sem er, að greiða honum afgjöld öll, og að öðru leyti gjöra þær þvingunar-ráðstafanir, er þurfa þykir til þess að arður og tekjur eignarinnar komi dómhafa að notum.

Þessi forráðamaður gjörir reikningsskil á þeim tímum, er fógeti til tekur, fyrir tekjum eignarinnar, og skilar fógeta, eins og hver annar innheimtumaður, afganginum að frádregnum umboðskostnaði, þarmeð talin þóknun handa sjálfum honum.

Þegar dómhafi hefur fengið skuld sína borgaða með áföllnum leigum og kostnaði, fær skuldunautur eign sína aptur.

Fógeti leysir úr öllum spurningum um reikningsskilin, eignarforráðin og hvenær þeim skuli aptur skilað skuldunaut, þá er um slíkt koma fram kærur eður mótmæli af hálfu dómhafa, skuldunauts eður annara, er hlut eiga að málum.

Sted, men Udlægets Omfang og Udstrækning bestemmes ved et Skjøn under tilbørligt Hensyn til de med den benyttede Fremgangsmaade forbundne Udgifter og Omkostninger.

§ 24.

Domfældte, eller hvo der giver Møde for ham, er berettiget til selv at paavise de Ting, i hvilke Exekution skal ske, og Domhaveren kan ikke gjøre Indvendinger herimod, naar blot de paaviste Gjenstande efter Fogedvidnernes Vurdering eller Skjøn afgive en til det Beløb, der skal inddrives, svarende Sikkerhed.

Dog behøver Domhaveren ikke at modtage Udlæg i fast Ejendom, naar der kan paavises rørligt Gods eller Fordringer, hvoraf Fyldestgjørelse kan faas, saavelsom ej heller i Løsøregjenstande, hvis Opbevaring eller Realisation maatte være særlig vanskelig, eller i Fordringer, som maa anses for omtvistede eller usikre. Ej heller kan Domhaveren nødes til at søge sin Fyldestgjørelse paa anden Maade, naar der kan gives ham Udlæg til Forauktionering. Forsaavidt andet Gods kan paavises, behøver han ikke at modtage sekundært Udlæg i Gjenstande, som i Forvejen ere udlagte til Andre, eller hvorover Andre have erhvervet Rettigheder, for hvilke Udlægshaveren maa staa tilbage.

§ 25.

Paaviser hverken Domfældte eller Nogen paa hans Vegne Gjenstande, hvori Udlæg kan ske, tilfalder det Domhaveren at udvælge de Gjenstande, hvori han vil søge Fyldestgjørelse.

Dog har Fogden herved at paase, at de for Domfældte mest undværlige Gjenstande først udlægges, saa at altsaa en Ejendoms nødvendige Besætning og de til dens Drift uundværlige Avlsredskaber saavelsom Haandværksredskaber og andre til Domfældtes Næringsdrift uomgængelig fornødne Ting ikke udlægges, saalænge andre mere undværlige Gjenstande forefindes.

Naar Udlæg gjøres i Hø, Gjødning, Brændsel eller Byggematerialier, hvorpaa Bestemmelserne i Lov Nr. 1 af 12te Januar 1884 § 9 finde Anvendelse, blive disse Bestemmelser at iagttage.

§ 26.

Naar Fyldestgjørelse søges paa den i § 21, jfr. § 22, omhandlede Maade, har Fogden at overgive Administrationen af vedkommende Ejendom til en af ham valgt Bestyrer og at paalægge Lejlændinge og Andre at betale deres Afgifter til denne, samt iøvrigt at iværksætte de Tvangsforanstaltninger, som ere fornødne, for at Ejendommens Frugter og Indtægter kunne komme Domhaveren til Nytte.

Den af Fogden indsatte Bestyrer aflægger til de af Fogden bestemte Tider Regnskab for Indkomsterne af Ejendommen og afleverer, i Lighed med hvad der gjælder om Inkassatorer i Almindelighed, Overskudet til Fogden efter Fradrag af Administrationsomkostningerne, derunder hans eget Honorar.

Naar Domhaveren er bleven dækket for sin Fordring med paaløbende Renter og Omkostninger, overleveres Ejendommen igjen til Skyldneren.

Alle Spørgsmaal angaaende Ejendommens Bestyrelse, Regnskabsaflæggelsen og den tvungne Administrations Ophør afgjøres af Fogden, naar Domhaveren, Skyldneren eller andre i Ejendommen Interesserede i den Anledning fremføre Klager eller Indsigelser.

Nr. 19. 4. nóvbr.

27. gr.

Eigi má fjárnámi taka af skuldunaut rúm og sængurföt, er nauðsynleg eru honum, konu hans og börnum, er hjá honum eru, nje heldur lín og íveruföt, er þau mega eigi án vera.

Skuldunautur getur og undan skilið frá fjárnámi hina helztu lífsnauðsynjamuni, eður muni, er nauðsynlegir eru honum við atvinnu hans, ef eigi nema meiru að virðingarverði en 20 kr., eða 120 kr., eigi hann heimili fyrir að sjá. Þó nær þetta eigi til skulda, sem eru til komnar, áður en þessi lög öðlast gildi. Þessa muni er honum sjálfum heimilt frá að taka eptir geðþótta; sje hann eigi við staddur aðförina, skal þeim, er fyrir eru á heimilinu, gefinn kostur á að gjöra það. Þennan rjett til að undan skilja muni fyrir til tekið verð eiga menn þó eigi, þá er skattar eða önnur opinber gjöld eru tekin fjárnámi, og heldur eigi verða munir undanskildir, sem veðsettir eru fyrir skuld þeirri, er fjárnámi skal heimt.

28. gr.

Fjárnám má að eins gjöra í rjettindum, er fengin eru, þegar það fer fram, en eigi í þeim, sem menn síðar kunna að eignast, svo sem í arfi, er menn eiga í vændum.

Fjárnám má gjöra í skuldum, er dómfelldi á að öðrum, þótt skilyrðum sjeu bundnar eða eigi komnar í gjalddaga, ef að eins er hægt að segja til þeirra og ákveða með nægilegri vissu.

Þegar samningur til skilur, að hvorirtveggju aðilar skuli nokkuð af hendi inna, má eigi fjárnám gjöra í því, sem skuldunautur á kröfu til af hinum, ef hann hefur eigi þegar sjálfur uppfyllt samninginn af sinni hálfu, og það, er hann á af hendi að inna, er eigið verk hans eður vinna eða eitthvað annað það, er sá, sem fjárnáms leitar, er eða verður eigi við fjárnámið fær um að láta í tje eða framkvæma.

Þetta skal þó í engu vera því til fyrirstöðu, að menn nú sem fyrr geti haldið sjer til vinnukaups skuldunauts eða annara tekja hans þvílíkra, þegar heimta skal af honum framfærslueyri með barni hans eða konu, sem hann hefur yfirgefið eða er skilinn við að borði og sæng.

29. gr.

Nú er það löglega bundið samningi við annan mann eða ákvæði hans, að lánardrottnar skuli engrar fullnægingar mega leita í tilteknum munum, og má þá eigi fjárnámi taka, enda þótt rjett væri, ef svo væri eigi til skilið.

30. gr.

Eigi má fjárnámi taka laun embættis-eður sýslunarmanna eða þvílíkar tekjur, eigi biðpeninga, eptirlaun eða því um líkt styrktarfje, er greiðist úr lands- sveitar- eða öðrum opinberum sjóðum, nema í gjalddaga sjeu komin.

31. gr.

Fjárnámi eru ennfremur undan þegin:

1) dagpeningar og þvílík gjöld til embættismanna eður annara, er opinberum störfum gegna, svo og ferðakostnaður og kostpeningar, er borgaðir eru tilkvöddum vottum eða virðingamönnum; 2) framfærslueyrir með konu eður barni, ef til tekinn er með yfirvaldsúrskurði, sátt eða öðru slíku ákvæði; 3) styrkur til fátækra, er stofnanir eða velgjörðarfyrirtæki veita svo og hverskonar sveitarstyrkur.

§ 27.

Udlæg kan ikke gjøres i de for Skyldneren og hans med ham samlevende Hustru og Børn fornødne Senge og Sengklæder samt nødvendigste Linned og Gangklæder.

Endvidere kan Skyldneren fordre, at der skal levnes ham Gjenstande, som høre til de vigtigste Livsfornødenheder eller ere nødvendige til hans Næringsvejs Udøvelse, indtil et Vurderingsbeløb af 20 Kr. eller, dersom han er Familieforsørger, af 120 Kr. Dog omfatter denne Bestemmelse ikke den Gjæld, der maatte være stiftet inden nærværende Lovs Træden i Kraft. Disse Gjenstande er han selv berettiget til at undtage fra Udlægget efter eget Valg; har han ikke været tilstede under Exekutionsforretningen, bør der gives dem, der ellers ere tilstede i hans Hus, Anledning til paa hans Vegne at foretage et saadant Valg. Denne Ret til at undtage Gjenstande indtil en vis Værdi fra Udlægget indtræder dog ikke, naar Udlæg gjøres for Skatter eller andre Afgifter til det Offentlige, og kommer heller ikke til Anvendelse med Hensyn til Gjenstande, som ere særligen givne til Pant for den Fordring, i Anledning af hvilken Udlæg søges.

§ 28.

Exekution kan kun gjøres i Rettigheder, som paa den Tid, Forretningen foretages, alt ere erhvervede, derimod ikke i fremtidige Erhvervelser, med Hensyn til hvilke dette ikke er Tilfældet, saasom ventendes Arv.

Exekution kan iværksættes i Domfældtes Fordringer paa Andre, selv om de ere betingede eller endnu ikke forfaldne, naar de dog kunne angives og betegnes med tilstrækkelig Bestemthed.

Udlæg kan ikke gjøres i det, som Skyldneren maatte kunne erhverve ifølge gjensidig bebyrdende Kontrakt, der ikke endnu er fuldstændig opfyldt fra hans Side, naar det, der af ham skal ydes, er personligt Arbejde eller Tjeneste eller Andet, som Udlægshaveren ikke er eller ved Udlægsforretningen sættes istand til at give eller udføre.

Dog skal ovenstaaende Forskrift ikke medføre nogen Indskrænkning i den hidtil bestaaende Adgang til for Underholdningsbidrag til Børn, forladte og fraseparerede Hustruer, at holde sig til Skyldnerens Arbejds- eller Tjenesteløn eller lignende Indtægt.

§ 29.

I saadant Gods, som ellers ifølge dets Natur kunde være Gjenstand for Exekution, kan Udlæg ikke gjøres, naar det ved Retshandler med Trediemand eller ved dennes Bestemmelser retsgyldigen er fastsat, at Kreditorer ikke kunne søge Fyldestgjørelse i Godset.

§ 30.

I endnu ikke forfalden Embeds- eller Bestillingsløn eller i lignende Indtægter samt i ikke forfaldne Ventepenge, Pensioner og hermed i Klasse staaende Understøttelser, som udredes af Landskassen, Kommunekasser eller andre offentlige Kasser, kan Udlæg ikke gives.

§ 31.

Undtagne fra Exekution ere fremdeles: 1) Dagpenge og lignende Udredelser til Embedsmænd eller Andre, som udføre offentlige Hverv, samt Rejseudgifter og Tærepenge, der ere udbetalte til indkaldte Vidner eller Synsmænd, 2) Underholdningspenge, som ifølge Øvrighedsresolution, Forlig eller anden lignende Bestemmelse udredes til Hustruer eller Børn 3) Understøttelse og Hjælp til Trængende, som gives af Stiftelser eller andre veldædige Indretninger saavelsom al Fattigunderstøttelse.

Nr. 19. 4. nóvbr.

32. gr.

Eigi er lífeyrir, forlagseyrir, lífsábyrgðarfje eður þesskonar tekjur, er menn hafa keypt sjer eða öðrum með fjárframlagi, undanþegnar fjárnámi, nema sjertakleg lagaheimild sje fyrir, eður svo hafi löglega verið umsamið eða ákveðið í fyrstu.

IV. kafli.

Um aðförina sjálfa og um rjettarfarið.

33. gr.

Þegar aðfararheimild er fyrir hendi, og fógeti álítur að öðru leyti ekkert því til fyrirstöðu að verða við beiðni um aðför, til tekur hann stund til aðfarar svo sem verða má eptir óskum dómhafa.

Aðför skal að jafnaði hefja að heimili dómfellda, nema þegar fógeta þykir eptir atvikum vera ástæða til út af að bregða.

Ef dómur dæmir mann til að fram selja muni eður af hendi að láta, má aðför hefja þar er þeir eru fyrir.

Nú á dómfelldi eigi heimili á Íslandi, og er þá rjett aðför að hefja þar, er hann verður fyrir, eða munir hans eru, sem til fullnægingar má nota.

34. gr.

Eigi verður af aðför, nema dómhafi sje viðstaddur eða annar löglega um kominn hans vegna.

Eigi tálmar það aðför, þótt dómfelldi sje eigi viðstaddur. En sje heldur eigi neinn viðstaddur í umboði hans, skorar fógeti á konu hans, börn eldri en 18 ára, hjú eður aðra fullorðna heimilismenn að taka málstað hans. Ef engi þessara manna er viðstaddur eða vill takast það á hendur, skal beina líkri áskorun að þeim, er hann býr hjá, húsbónda eða þeim, sem á yfir honum að segja, ef einhver sá er viðstaddur.

35. gr.

Gjörðin hefst með því, að fógeti skorar á hlutaðeiganda að borga skuldina og kostnað þann allan, er dómfellda ber að greiða, svo eigi verði af frekari aðför. Verði það eigi gjört, heldur fógeti gjörðinni áfram eptir beiðni dómhafa samkvæmt reglunum í II. og III. kafla.

36. gr.

Dómfelldi er skyldur að boði fógeta að ljúka upp herbergjum sínum og hirzlum, ef dómhafi fer fram á það, svo að sjeð verði, hvort þar sjeu geymdir munir, sem gjört verði fjárnám í. Skorist dómfelldi undan því, eða ef engi er sá viðstaddur, er geti gegnt boðinu, má fógeti beita valdi. Ef þörf gjörist, getur fógeti og leitað á dómfellda sjálfum, ef ástæða er til að ætla, að hann hafi fjármuni á sjer geymda. Þó skal slík leit vera byggð á rökstuddum úrskurði.

§ 32.

Livrenter, Overlevelsesrenter, Livsforsikringssummer og lignende mod Vederlag erhvervede Indtægter ere, forsaavidt ikke Andet ved Retsforholdets Stiftelse retsgyldigen er bestemt eller vedtaget af Parterne, ikke undtagne fra Exekution, medmindre særlig Lovhjemmel derfor kan paavises.

Kapitel IV.

Om Exekutionsforretningens Foretagelse og om Proceduren under samme.

§ 33.

Er det fornødne Exekutionsgrundlag tilstede, og finder Fogden ikke iøvrigt Noget til Hinder for at efterkomme Begjæringen om Exekution, berammer han en Tid til Forretningens Foretagelse, saavidt muligt i Overensstemmelse med Domhaverens Ønske.

Exekutionsforretningen skal i Reglen begynde paa Domfældtes Bopæl, medmindre Fogden skjønner, at der ifølge de foreliggende Omstændigheder er Anledning til Afvigelse herfra.

Naar Dommen lyder paa Udlevering eller Afstaaelse af Ting, kan Exekutionsforretningen begynde, hvor disse forefindes.

Har Domfældte ingen Bopæl i Landet, kan Exekutionsforretningen begynde, hvor Domfældte antræffes, eller hvor Ting, som kunne tjene til Fyldestgjørelse, forefindes.

§ 34.

Forretningen kan ikke fremmes, medmindre der under den gives behørigt Møde fra Domhaverens Side.

Derimod kan den foregaa, selv om Domfældte ikke træffes tilstede. Dog skal i dette Tilfælde, hvis ingen Anden fremtræder som befuldmægtiget til at give Møde for Domfældte, Fogden opfordre hans Hustru, Børn over 18 Aar, Tjenestefolk eller andre til Husstanden hørende voxne Personer, som ere tilstede, til at varetage hans Tarv under Forretningen. Ere saadanne ikke heller at antræffe, eller ere de uvillige til at optræde, rettes en lige Opfordring til hans Husvært, Husbonde, eller Foresatte, forsaavidt nogen af disse ere tilstede.

§ 35.

Forretningen begynder med, at Fogden opfordrer Vedkommende til ved Fordringens Fyldestgjørelse og de Domfældte til Last faldende Omkostningers Betaling at afværge Exekutionens videre Fremgang. Sker dette ikke, skrider Fogden efter Domhaverens nærmere Begjæring til at foretage de fornødne Exekutionshandlinger i Overensstemmelse med Reglerne i denne Lovs Kapitler II og III.

§ 36.

Domfældte er pligtig paa Fogdens Forlangende at aabne sine Værelser og Gjemmer, for at det, naar Domhaveren begjærer det, kan ses, om heri indeholdes Gjenstande, som egne sig til Udlæg. I Vægringstilfælde, saavelsom naar Ingen træffes tilstede, der er istand til at efterkomme Forlangendet, kan Fogden skride til den fornødne Magts Anvendelse. I fornødent Fald er Fogden ligeledes berøjet til at undersøge Domfældtes Person, hvis der er Grund til at antage, at han har skjult Værdigjenstande paa sig. Dog kan en saadan Undersøgelse alene ske efter en af Grunde ledsaget Kjendelse.

Nr. 19. 4. nóvbr.

37. gr.

Skyldur er skuldunautur, ef skorað er á hann við aðförina, að segja satt og rjett til um það, hvað hann eigi til tryggingar eður lúkningar skuld sinni, og láta að öðru leyti í tje allar þær skýrslur, er nauðsynlegar eru og að þessu lúta. Sje skuldunautur eigi viðstaddur, getur aðfararbeiðandi fengið gjörðinni frestað og skuldunaut boðað á mót með sjer með fyrirvara, sem fógeti til tekur; þetta mót getur aðfararbeiðandi krafizt að haldið sje á skrifstofu fógeta.

Nú færist skuldunautur undan því að láta í tje skýrslur nokkrar, eða lætur undan fallast án löglegra forfalla, að mæta við framhald gjörðarinnar, og á þá aðfararbeiðandi heimting á, að hann sje settur í einfalt fangelsi og hafður þar, þartil er hann uppfyllir skyldu þessa, þó aldrei lengur en 6 mánuði.

38. gr.

Ef skuldunautur, meðan á aðför stendur eða um það leiti, er hann hlaut að sjá hana fyrir, hefst eitthvað það að af eigingirni til að firra lánardrottinn sinn borgun, er miðar til þess, að koma lögmætum eignum sínum eða kröfum undan fjárnámi, þá varðar það hegning eptir 262. gr. hinna almennu hegningarlaga.

39. gr.

Innan þeirra takmarka, er getur um í 4. gr. mega koma fram varnir af hálfu dómfellda gegn því, að aðför fari fram í heild sinni eða að einhverju leyti eða á þann veg, sem haldið er fram.

Um fram komin mótmæli hefur dómhafi rjett til að láta uppi álit sitt.

Fógeti ræður því, hvort fram megi fara frekari sókn og vörn um ágreiningsefnið.

40. gr.

Ef gjörðin mundi ganga of nærri rjetti annars manns, á hann og rjett á að mótmæla aðförinni. Hann mætir þá við gjörðina, lætur færa til bókar mótmæli sín og biður um úrskurð fógeta; ber þar eptir að skoða hann sem málsaðila í gjörðinni.

41. gr.

Sókn og vörn fyrir fógeta skal fram fara munnlega.

Fógeti leggur úrskurð sinn á þrætumálið samkvæmt framburði og játningu málsaðila, og framkomnum skjölum og öðrum skriflegum skilríkjum. En vitnaleiðslur, skoðunar- og álitagjörðir, máli til sönnunar, mega að jafnaði eigi fram fara.

Fógeti skal leiðbeina málsaðilum samkvæmt grundvallarreglunum í tilskipun 15 ágúst 1832.

42. gr.

Í fógetabók skal til greina:

a. stað og stund, er gjörðin skal fram fara, nöfn málsaðila og hver sje aðfararheimildin,
b. nafn fógeta og vottanna,
c. hvernig gjörðin hafi yfir höfuð að tala farið fram.

§ 37.

Skyldneren er pligtig under Exekutionsforretningen paa Forlangende at opgive redelig og overensstemmende med Sandheden, hvad han ejer til Sikkerhed for eller Fyldestgjørelse af Fordringen, samt iøvrigt at meddele alle i saa Henseende fornødne Oplysninger. Er Skyldneren ikke tilstede, kan Rekvirenten begjære Forretningen udsat og med et af Fogden bestemt Varsel lade ham tilsige til Møde, hvilket af Rekvirenten kan forlanges afholdt paa Fogdens Kontor.

Vægrer Skyldneren sig ved at fremkomme med Opgivelser og Oplysninger, eller undlader han uden lovligt Forfald at møde ved Forretningens Fortsættelse, kan Rekvirenten forlange ham hensat i simpelt Fængsel, indtil han opfylder sin Pligt i saa Henseende, dog ikke udover 6 Maaneder.

§ 38.

Naar Skyldneren under en Exekutionsforretning eller paa en Tid, da han maatte forudse en saadan, i egennyttig Hensigt for at unddrage sin Kreditor den ham tilkommende Fyldestgjørelse foretager Noget, der gaar ud paa, at hans lovlige Ejendele eller Fordringer skulle unddrages fra at udlægges til paagjældende Kreditor, bliver han at anse med Straf efter den almindelige Straffelovs § 262.

§ 39.

Fra Domfældtes Side kan der med den i § 4 givne Begrændsning fremsættes Indsigelser imod Exekutionens Fremme enten i det Hele eller for en Del eller paa den paastaaede Maade.

I Anledning af de fremsatte Indsigelser kan Domhaveren ytre sig.

Om nogen yderligere Ordveksling skal finde Sted, beroer paa Fogdens Tilladelse.

§ 40.

Trediemand kan fremsætte Indsigelser imod Exekutionen, naar dennes Foretagelse paa den paastaaede Maade vilde stride imod hans Ret. Han har i saa Fald blot at møde under Forretningen, fremsætte sin Indsigelse til Protokollen og ælke Fogdens Kjendelse, hvorefter den indtrædende Trediemand er at anse som Part i Forretningen.

§ 41.

Forhandlingerne for Fogden foregaa mundtlig.

Fogden paakjender den opstaaede Tvistighed i Henhold til, hvad der fra Parternes Side forklares og indrømmes under Forhandlingerne, saavelsom i Henhold til de fremlagte Dokumenter og andre skriftlige Beviser.

Under Forhandlingerne for Fogden kan i Reglen Bevisførelse ved Vidner eller Syn og Skjøn ikke finde Sted.

Fogden har at yde Parterne Vejledning i Overensstemmelse med Grundsætningerne i Frdn. 15de Aug. 1832.

§ 42.

I Fogedprotokollen optages:

a) Angivelse af Tid og Sted for Forretningen, Parternes Navne, Exekutionsgrundlagets Beskaffenhed;
b) Betegnelse af Fogdens og Vidnernes Navne;
c) Beretning om Forretningens Gang i Almindelighed.

Nr. 19. 4. nóvbr.

Verði ágreiningur um fram komnar kröfur, skal tilfæra þær orðrjettar.

Ennfremur skal fógeti bóka eins og honum þykir þörf vera, frásögu málsaðila um það, hversu mál sje skapað, þó eigi orðrjetta, en svo að engu verulegu sje sleppt.

Hið bókaða skal síðan upp lesið og samþykkt.

43. gr.

Frest má að jafnaði engan veita meðan á gjörðinni stendur, nema málsaðilar sjeu ásáttir. En stöðvað getur fógeti sókn og vörn, ef nauðsyn ber til, en án þess að gjörðin þarmeð sje rofin. Fógeti skal þá, ef dómhafi krefst, láta hafa gætur á því, eða á annan veg gera þær ráðstafanir, er nauðsynlegar sjeu til þess, að allt standi í sömu skorðum, þartil er gjörðin aptur verður upp tekin. Skal málsaðilum skýrt frá, hvenær það verður.

44. gr.

Eptir að sókn og vörn er lokið um upp kominn ágreining, leggur fógeti þegar í stað eða svo fljótt sem verða má úrskurð sinn á málið.

Úrskurður skal rökstuddur vera og skal bóka hann orðrjettan.

Eigi hindrar áfrýjun framkvæmd á honum.

45. gr.

Í fógetabók skal rita með nákvæmni hvern einstakan mun, er fjárnám er gjört í og virðingarverð hans við.

Því næst kveður fógeti svo á í bókinni, að hinir uppskrifuðu munir sjeu teknir fjárnám i fjárnámshafa til fullnægingar, og lætur dómfellda vita, að upp frá þessu varði það hegningu að gjöra nokkrar þær ráðstafanir um muni þessa, er komi í bága við rjett dómhafa. Sje dómfelldi eigi viðstaddur, skal þeim, er til kvaddir eru fyrir hans hönd samkvæmt 34. gr., boðið að skýra honum frá þessu, og eptir atvikum má og tilkynna það þeim manni, er fjeð er hjá, er fjárnámi var tekið.

46. gr.

Þegar fjárnám er gjört í fasteign, en eigi í arði hennar og tekjum, heldur hún áfram að vera í umráðum skuldunauts, þar til er nauðungaruppboð fer fram, nema svo reynist, að hún spillist af hans völdum eða rýrni, og getur fógeti þá fengið öðrum forráð hennar.

Fjárnámsgjörðina skal þinglesa, eigi hún að hafa gildi gagnvart öðrum, er með löglegum samningum kynnu að eignast rjettindi yfir fasteigninni. Skal gjörðina lesa á varnarþingi, þar er fasteign liggur undir, eptir reglum þeim, er um veðsetning fasteigna gilda.

47. gr.

Lausafje, er fjárnámi hefur verið tekið, hefur skuldunautur eigi rjett til að hafa í vörzlum sínum, ef sá vill eigi, er að fjárnámi fjekk munina, nema skuldunautur setji viðunanlega trygging fyrir því, að þeir varðveitist hjá honum óskertir; en fjárnámshafa skal

I Tilfælde af Tvist optages i Fogedprotokollen en ordret Angivelse af de fremsatte Paastande.

Derhos lader Fogden i det Omfang, som af ham skjønnes hensigtsmæssigt, Parternes Erklæringer over Sagens Sammenhæng protokollere, dog ikke ordret, men kun efter deres væsentlige Indhold.

Det Tilførte oplæses og vedkjendes.

§ 43.

Udsættelse kan i Reglen ikke gives under Forretningen, medmindre Parterne ere enige herom.

Derimod kan Fogden anordne eller tilstaa en Standsning i Forhandlingerne, naar Omstændighederne kræve det, men uden at Forretningen afbrydes.

Fogden har da paa Domhaverens Forlangende ved Bevogtning eller paa anden Maade at træffe de fornødne Foranstaltninger for at opretholde den samme Tilstand, indtil Forretningen atter fortsættes. Parterne skulle paa behørig Maade underrettes om Tiden herfor.

§ 44.

I opstaaede Tvistigheder afsiger Fogden Kjendelse umiddelbart efter Forhandlingernes Slutning eller dog snarest muligt.

Kjendelsen, der skal være forsynet med Grunde, indføres fuldstændigt i Protokollen.

Dens Fuldbyrdelse kan ikke hindres ved Appel.

§ 45.

I Fogedprotokollen optegnes nøjagtigt alle de enkelte Gjenstande, hvori Udlæg gjøres ved hver enkelt Gjenstand tilføjes dens Værdi efter den stedfundne Ansættelse.

Fogden erklærer derefter til Protokollen de optegnede Gjenstande for udlagte til Udlægshaverens Fyldestgjørelse og betyder Domfældte, at han fra nu af ikke uden at paadrage sig Strafansvar kan raade over dem paa en Maade, som kommer i Strid med Udlægshaverens Ret. Er Domfældte ikke tilstede, gives der den eller dem, som i Henhold til § 34 tilkaldes paa hans Vegne, Paalæg om at give Domfældte en saadan Betydning, og efter Omstændighederne kan lignende Betydning gives den Trediemand, i hvis Besiddelse det Udlagte er.

§ 46.

Hvor der gives Udlæg i fast Ejendom, uden at der tillige gives Udlæg i dens Frugter og Indtægter, forbliver den indtil Tvangsauktionen i Skyldnerens Besiddelse, medmindre denne findes at ødelægge eller forringe Ejendommen, i hvilket Tilfælde den kan sættes under en af Fogden valgt Mands Bestyrelse.

Udlægsforretningen maa for at kunne gjøres gjældende imod dem, der ved Retshandler maatte erhverve Rettigheder over Ejendommen, thinglæses ved dennes Værnething efter de om Pantsætning af fast Ejendom gjældende Regler.

§ 47.

Udlagt Løsøre maa, naar Udlægshaveren modsætter sig det, ikke forblive i Skyldnerens Besiddelse, medmindre denne stiller antagelig Sikkerhed for dets Tilstedeblivelse i uforringet Stand, men Udlægshaveren er i Almindelighed berettiget til at tage udlagt Løsøre i sin

Nr. 19. 4. nóvbr.

að jafnaði heimilt vera að taka munina til sín til geymslu, en gegn trygging, ef verð þeirra fer að mun fram úr kröfu hans.

Verði munirnir eigi í vörzlum skuldunauts, og fjárnámshafi tekur heldur eigi við þeim, annað hvort fyrir því að hann má það eigi samkvæmt því er nú var sagt, eður hann vill eigi takast geymsluna á hendur, skal fógeti gjöra nauðsynlegar ráðstafanir til geymslu þeirra á kostnað dómfellda.

48. gr.

Ef skuldabrjef eru tekin fjárnámi til sölu við uppboð, skal á þau rita um fjárnámið, ella hefur það eigi gildi gagnvart þeim, er síðar fær þau til eignar eða að veði, og eigi vissi um fjárnámið, eða gagnvart skuldunaut sjálfum, er án þess að vita af fjárnáminu hefur síðan borgað af skuldinni til þess, er fjárnámið var gjört hjá, gegn kvittun hans á sjálft brjefið eður gegn afhending þess.

Ef fjárnámi eru teknar kröfur annarar tegundar, skal skuldunaut skýrt frá því, annars leysist hann frá skuld sinni með því að borga hana í góðu trausti þeim, er fjárnámið var gjört hjá. Hið sama er, ef skuldunautur borgar leigur af skuldabrjefi sínu.

49. gr.

Ef sá hlutur, er tekinn var fjárnámi, verður eigi fenginn fjárnámshafa eða þeim, er fógeti hefur til tekið, fyrir því að einhver annar maður hefur rjett til að hafa hann í sínum vörzlum, skal fógeti eptir atvikum, ef fjárnámshafi beiðist þess, tilkynna þessum manni, að skuldunautur eigi ekki rjett á því að taka við honum, þegar að því kemur að hann eigi að skila honum úr sínum vörzlum.

50. gr.

Þegar gætt hefur verið ákvæða þeirra, er að framan getur, þá missir fjárnámshafi eigi þann rjett, er fjárnámið veitir honum til þess að ná með löglegri aðferð borgun í munum þeim, er fjárnámi voru teknir, enda þótt skuldunautur síðar deyi eða verði gjaldþrota, eða aðrir gjöri fjárnám hjá honum, og eigi getur skuldunautur heldur síðar selt nokkrum öðrum manni nein rjettinda-umráð yfir munununum, er á nokkurn hátt megi skerða rjett fjárnámshafa.

Þó missir sá, er fengið hefur lausa aura að fjárnámi, er haldist hafa í vörzlum skuldunauts, fjárnámsrjettinn gagnvart lánardrottnum skuldunauts, verði hann gjaldþrota eða þeir gjöra fjárnám hjá honum, ef fjárnamshafi hefur eigi innan 12 vikna frá því, er fjárnámsgjörð var lokið, komið fram nauðungaruppboði, eða hann með nýrri aðför hefur komið fjenu úr höndum skuldunauts, enda hafi honum eigi verið varnað sölunnar með áfrýjan, eður rjettindi annara verið því til fyrirstöðu.

51. gr.

Ef svo reynist við nauðungaruppboð, að sölu-andvirðið hrökkur eigi fyrir kröfu fjárnámshafa, eður ef fjárnámshafi, er eigi hefur fengið fjárnám fyrir fullri kröfu, getur vísað á muni, er taka megi fjárnámi, má fjárnámið upp taka af nýju, og því fram halda eptir áður greindum reglum. Hinsvegar getur sá, er fjárnám hefur verið gjört hjá, krafizt þess að gjörðin skuli upp tekin af nýju, og fjárnámið látið niður falla að öllu eða einhverju leyti, hafi skuld sú verið borguð að öllu eða nokkru, eptir að fjárnámið fór fram, er það, var gert fyrir.

Bevaring, dog, hvis det Udlagtes Værdi betydeligt overstiger hans Fordring, kun imod Sikkerhedsstillelse.

Hvor udlagt Løsøre ikke lades tilbage i Skyldnerens Besiddelse, og det heller ikke tages i Forvaring af Udlægshaveren, enten fordi denne ikke ifølge ovenstaaende Regel har Ret dertil, eller fordi han ikke vil paatage sig dets Bevaring, har Fogden at træffe de fornødne Foranstaltninger til det Udlagtes Bevaring paa Domfældtes Bekostning.

§ 48.

Naar Gjældsbreve udlægges til Forauktionering, maa de forsynes med en Paategning om Udlægget, hvis dette skal kunne gjøres gjældende imod Trediemand, der senere i god Tro faar Gjældsbrevet til Ejendom eller Pant, eller imod Skyldneren, der senere i god Tro har ydet Betaling paa Kapitalen til den, hos hvem Udlægget er skeet, mod Kvittering paa eller Udlevering af Gjældsbrevet.

Hvor der gjøres Udlæg i Fordringer af anden Beskaffenhed, maa der meddeles Skyldneren Underretning herom, da denne i Mangel heraf befries ved i god Tro at betale til den, hos hvem Udlægget er skeet. Det Samme gjælder for Skyldneren efter et Gjældsbrev for Rentebetalingers Vedkommende.

§ 49.

Kan den Ting, hvori Udlæg gjøres, ikke overleveres til Udlægshaveren eller den Mand, som efter Fogdens Bestemmelse skal have den i Bevaring, paa Grund af Trediemands Ret til at besidde Tingen, bliver det efter Omstændighederne ifølge Udlægshaverens Begjæring af Fogden at tilkjendegive vedkommende Trediemand, at Skyldneren ikke er berettiget til at modtage Tingen, naar Trediemands Ret til dens Besiddelse ophører.

§ 50.

Naar de i de foregaaende Paragrafer foreskrevne Bestemmelser ere iagttagne, kan den Ret til efter lovlig Omgang at fyldestgjøres af det Udlagte, som Udlægget giver, ikke betages Udlægshaveren hverken ved Skyldnerens paafølgende Død eller Konkurs eller ved senere af andre Kreditorer iværksat Udlæg, ligesom Skyldneren ej heller ved senere Retshandler gyldigen kan overdrage Trediemand nogen mod Udlægshaverens Ret stridende Rettighed over det Udlagte.

Dog taber Udlægshaveren i Løsøre, som er forblevet i Skyldnerens Besiddelse, sin af Udlægget flydende Sikkerhedsret overfor Skyldnerens Kreditorer i Tilfælde af Konkurs eller senere Udlæg, naar han ikke inden 12 Uger efter Udlægsforretningens Slutning skrider til Tvangsauktion, eller under en Gjenoptagelse af Fogedforretningen faar det Udlagte bragt ud af Skyldnerens Besiddelse, medmindre han ved Appel eller Trediemands Ret har været hindret i at fremme Tvangssalget.

§ 51.

Viser den stedfundne Tvangsauktion, at Udlægshaveren ikke bliver fyldestgjort af det Udlagte, eller kan en Udlægshaver, der ikke har faaet tilstrækkeligt Udlæg til at dække hans Fordring, senere paavise Gods, hvori der kan gjøres Exekution, er han berettiget til at forlange Exekutionsforretningen gjenoptaget og fortsat efter de ovenfor givne Regler. Omvendt er den, hos hvem Udlægget er skeet, berettiget til at begjære Forretningen gjenoptaget og det skete Udlæg i det Hele eller for en Del hævet, naar den Fordring, hvorfor det er gjort, i det Hele eller for en Del maatte være bleven betalt, efterat Udlægget er skeet.

Nr. 19. 4. nóvbr.

Svo getur og fógeti eptir beiðni dómhafa upp tekið gjörðina til þess að gjöra nýjar ákvarðanir um geymslu og umsjón þess, er tekið var, þegar áfrýjun á fjárnámsgjörð veldur því, að miklu lengur líður þar til er uppboð fer fram en ella hefði verið, eða þegar tilefni þykir til þess vegna meðferðar dómfellda á munum þeim, er teknir voru fjárnámi, en látnir vera í vörzlum hans, eða vegna kostnaðar við geymslsuna eða annara hluta vegna.

52. gr.

Loks má og upp taka gjörðina af nýju í öðrum tilfellum, en þeim, er nefnd eru í 51. gr. smbr. 50. gr., 2. lið, þegar annarhvor málsaðila beiðist þess eða aðrir, og allir þeir samþykkja, er hlut eiga að máli.

53. gr.

Um áfrýjun á aðför fer eptir almennum málskotareglum.

Eptir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Fredensborg, 4. november 1887.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

J. Nellemann.

Ligeledes kan Fogden efter Domhaverens Begjæring gjenoptage Exekutionsforretningen og træffe ny Bestemmelse om Bevaringen og Administrationen af det Udlagte, naar Tiden, som vil hengaa forinden Auktionen, betydeligt vil blive forlænget paa Grund af Appel af Udlægsforretningen, eller naar Domfældtes Forhold med Hensyn til udlagt Gods, som er forbleven i hans Besiddelse, giver Anledning dertil, eller naar Bekosteligheden ved det Udlagtes Bevaring eller lignende Grunde opfordrer dertil.

§ 52.

Ogsaa i andre Tilfælde end de i § 51, jfr. § 50 2det Stykke, nævnte, kan Exekutionsforretningen gjenoptages efter Begjæring af Trediemand eller en af Parterne, naar alle Vedkommende samtykke deri.

§ 53.

Med Hensyn til Appel af Exekutionsforretninger gjælde de almindelige Regler.

Hvorefter alle Vedkommende sig have at rette.

Givet paa Fredensborg, den 4de November 1887.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

(L. S.)

J Nellemann.